

VUOSIKERTOMUS 2010

SAARIOINEN OY

Vuosikertomus 1.1.2010–31.12.2010

” Saarioisten päämääränä on tarjota hyvänmakuisia, helposti käytettäviä ja turvallisia elintarvikkeita.

TOIMINTA-AJATUS

Puhtaasta luonnosta...

- Varmistamme raaka-aineiden alkuperän
- Huolehdimme tuotantohygieniasta
- Minimoimme toiminnan ympäristöpäästöt
- Kehitämme pakkauksia
- Teemme yhteistyötä kuljetuksissa

...hyvää valmista ruokaa.

- Hyvänmakuista
- Turvallista
- Helppokäyttöistä
- Ravitsemuksellisesti monipuolista
- Erilaisiin tarpeisiin

SISÄLLYSLUETTELO

Toiminta-ajatus	2
Toimitusjohtajan katsaus	5
Konsernin avainluvut graafisesti	6
Saarioinen-konserni	6
Vuosi 2010 lyhyesti	7
Liiketoiminta	9
Markkinakatsaus	15
Henkilöstö	19
Ympäristö	21
Toimintakertomus 1.1.2010–31.12.2010	24
Konsernituloslaskelma	26
Konsernitase	27
Konsernirahoituslaskelma	28
Emoyhtiön tuloslaskelma	29
Emoyhtiön tase	30
Emoyhtiön rahoituslaskelma	31
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	32
Tuloslaskelman liitetiedot	33
Taseen liitetiedot	35
Muut liitetiedot	39
Voitonjakoehdotus	40
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	40
Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä	40
Tilintarkastuskertomus	41
Yhteystiedot	42

” Toteutettu organisaatiomuutos parantaa Saarioisten asiakaslähtöisyyttä ja kilpailukykyä.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2010 oli Saarioisille monessa mielessä hyvin haasteellinen. Taloudessa oli jo piristymisen merkkejä, pahin taantuma tuntui olevan ohitse ja myynti oli jälleen kääntymässä hyvään suuntaan.

Keväällä alkoivat TES-neuvottelut ja niihin liittyvät työtaistelut. Ylityökielto astui voimaan jo maaliskuussa ja erilaisia työtaistelutoimenpiteitä oli useita huhti- ja toukokuun aikana. Saarioisten tuotevalikoimassa on paljon hyvin lyhyen säilyvyysajan omaavia tuotteita. Hyvän toimitusvarmuuden turvaamiseksi tuotannon pitää toimia kaikkina suunniteltuina työpäivinä. Viime vuoden keväällä tähän ei päästy. Työtaisteluista johtuneet toimitusongelmat jatkuivat maaliskuusta pahimmillaan heinäkuun alkupuolelle asti.

Arvioimme, että työtaistelutoimenpiteistä johtuen menetimme kevään aikana noin kolme prosenttia liikevaihdostamme. Välikäsitteisesti menetykset ovat heijastuneet vuodelle 2011 asti. Tilanne kokonaisuudessaan oli kestävä, kun osa alan teollisuudesta oli pysähdyksissä ja osa toimi täydellä teholla. Tämän TES-kierroksen merkittävä osa oli joustavammat työntekijät. Niissä päästiin hieman eteenpäin, mutta aika näyttää oliko tämä riittävä.

Tämänkertainen taantuma ei vaikuttanut ruuan kysyntään merkittävästi. Kysyntä pysyi melko vakaana, ja eräät tuoteryhmät, kuten heti-syötävät välipalat, kasvoivat. Taantumasta huolimatta uutuustuotetarjonta oli erittäin runsasta. Kauppojen aukioloaikojen muutokset vaikuttivat ja vaikuttavat myös jatkossa ruokailutottumuksiin ja niiden muutoksiin. Arvonlisäveron alennus erityisesti ravintoloiden osalta piristi kaupallista sektoria.

Saarioisten liikevaihto laski hieman viime vuonna, ja oli 326,8 miljoonaa euroa. Säilytimme kuitenkin vahvan johtavan markkina-aseman valmisruuissa ja marjajalosteissa. Liikevoitto säilyi hyvällä tasolla, ja oli 15,3 miljoonaa euroa. Tulos säilyi hyvänä erittäin haastavasta vuodesta huolimatta. Kotimaan tulos parani jonkin verran edelliseen vuoteen verrattuna.

Tuotekehitystoimintamme oli aktiivista ja uutuuksia saatiin markkinoille paljon. Kokeilimme myös tuotteiden kehittämistä yhdessä kuluttajien kanssa. Kuluttajat saivat esittää tuotetoiveita ja näistä eniten kannatusta saaneita tuotteita tuotiin markkinoille hyvällä menestyksellä.

Nettoinvestoinnit olivat 15,1 miljoonaa euroa ja ne kohdistuivat muun muassa Sahalahden ja Valkeakosken tuotantotilojen uudistamiseen. Olemme investoineet vahvasti Viron Raplaan, jonne rakensimme uuden valmisruokatehtaan vuonna 2009. Viron tehtaan toiminnallinen ylösajo sujui hyvin. Suurin haaste on riittävän myyntivolyymien saavuttaminen.

Saarioisissa toteutettiin viime vuonna merkittävä yhtiö- ja organisaatiorakenteiden muutos. Tytäryhtiökohtainen tulos- ja johtamisrakenne purettiin, karsittiin päällekkäisyyksiä ja siirryttiin tuoteryhmäkohtaiseen johtamiseen. Saarioisten tytäryhtiöt sulautuivat emoyhtiöön 1.1.2011.

Organisaatiomuutos oli suuri ja työläs. Uusi organisoituminen muutti monen saarioislaisen tehtäviä, toimenkuvia, valta- ja vastuusuhteita. Muutos toteutettiin hyvässä yhteistyössä eri henkilöstöryhmien kanssa. Kiitos siitä kaikille saarioislaisille! Uskon, että tehdyt muutokset parantavat Saarioisten asiakaslähtöisyyttä ja kilpailukykyä.

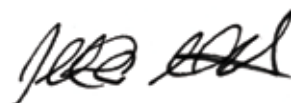
Saarioisten tytäryhtiö Ruoka-Saarioinen Oy palkittiin Työelämäpalkinnolla tehtaan senioriohjelmasta, jolla yli 55-vuotiaiden työntekijöiden työuria on haluttu pidentää. Palkinnon luovutti tasavallan presidentti Tarja Halonen. Työelämäpalkinto on hieno tunnustus Saarioisten tavasta huolehtia henkilöstönsä hyvinvoinnista ja työssä jaksamisesta yhdessä kaikkien henkilöstöryhmien kanssa. Saarioisten käytössä oleva senioriohjelma on valtakunnallisesti ainutlaatuinen ja hyvä esimerkki siitä, mitä hyvällä yhteistyöllä kaikkien henkilöstöryhmien kanssa voidaan saada aikaan.

Loppuvuodesta koimme suuren menetyksen, kun Saarioisten hallituksen pitkäaikainen puheenjohtaja Juhani Avotie menehtyi tapaturmaisesti. Jatkamme työtämme Juhani Avotien viitoittamaa tietä pitkin. Uudeksi hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Juhani Avotien sisar Kaisa Avotie.

Alkaneen vuoden painopisteitä ovat myynnin kasvun ja kannattavuuden turvaaminen, tehtyjen investointien tehokas käyttöönotto, eri toimintojen välisen yhteistyön kehittäminen ja uudistetun organisaation toiminnan vahvistaminen.

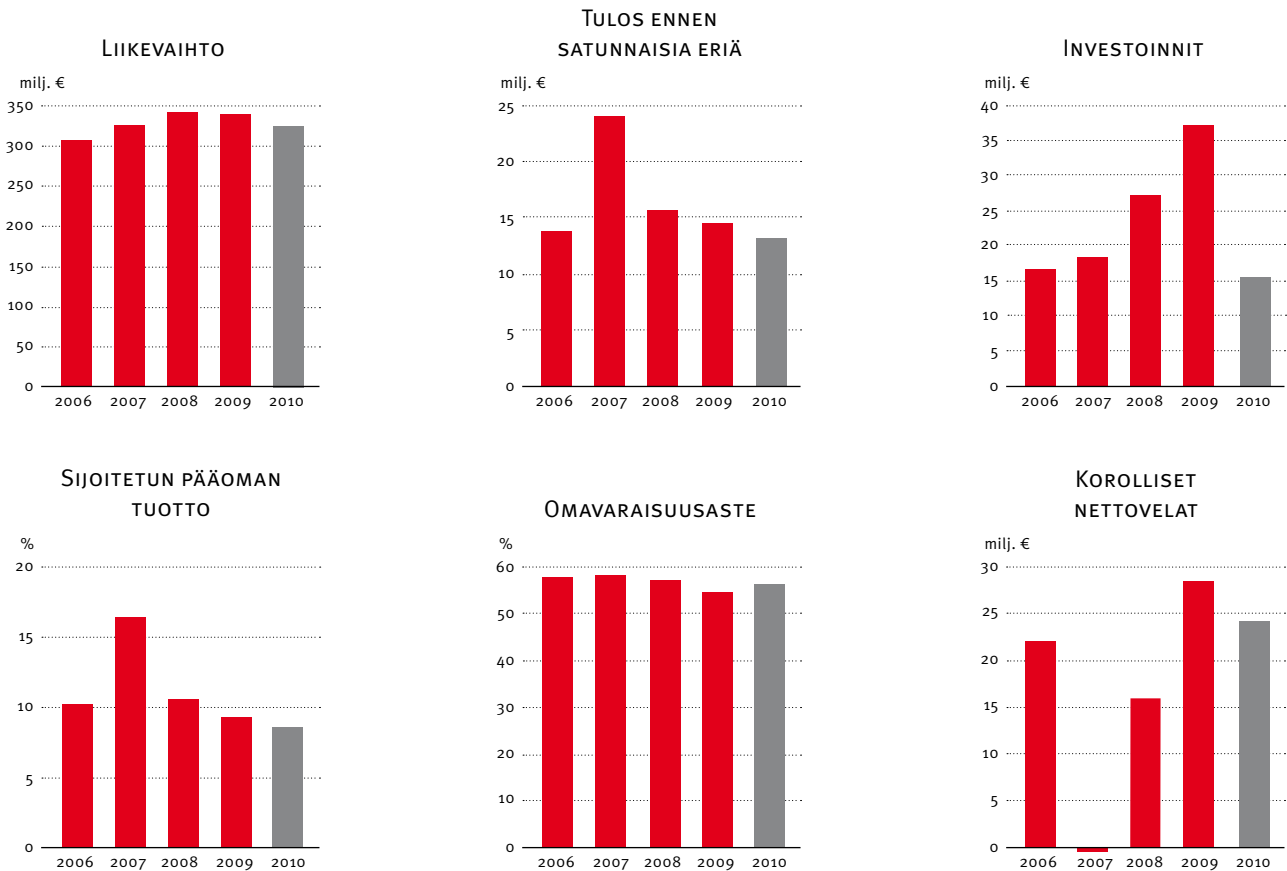
Saarioisten markkina-asema ja taloudellinen tilanne ovat vakaalla pohjalla. Meillä on hyvät asiakassuhteet ja osaava henkilöstö. Uskon, että Saarioisilla on vahvat edellytykset tehdä edelleen hyvää tulosta ja odotan kuluvaan vuoteen liikevaihdon kasvavan selvästi.

Kiitän asiakkaitamme, yhteistyökumppaneitamme ja Saarioisten koko henkilöstöä hyvästä yhteistyöstä vuonna 2010.

Ilkka Mäkelä

KONSERNIN AVAINLUVUT GRAAFISESTI

TUNNUSLUKIJEN LASKENTAKAAVAT

SIOJITETUN PÄÄOMAN TUOTTO	Tulos ennen satunnaisia eriä + Korkokulut ja muut rahoituskulut Taseen loppusumma – Korottomat velat
MAKSUVALMIUSSUHDE	Vaihtuvat vastaavat – Vaihto-omaisuus Lyhytaikainen vieras pääoma
OMAVARAISUUSASTE	Oma pääoma + Vähemmistöosuus Taseen loppusumma – Saadut ennakot
KOROLLISET NETTOVELAT	Korollinen vieras pääoma – Korolliset saamiset

SAARIOINEN-KONSERNI

Perheyhtiö Saarioinen toimii Suomessa kuudella paikkakunnalla, ja lisäksi konserniin kuuluu valmisruokatehdas Viron Raplassa. Myynnistä, markkinoinnista ja hallinnosta vastaa Tampereella toimiva emoyhtiö, Saarioinen Oy. Konsernin liikevaihto tulee yli kuusikymmenprosenttisesti vähittäiskaupan myynnistä, noin kolmekymmentä prosenttia myynnistä muodostuu HoReCa-sektorin toiminnasta ja muu osa liikevaihdosta teollisuusmyynnistä ja viennistä.

Saarioinen valmistaa valmisruokaa, lihaa, broiler- ja lihajalosteita sekä marja- ja hedelmääilykkeitä, mehuja ja salaatti- ja grillauskastikkeita.

Saarioisten hallituksen puheenjohtaja on toimitusjohtaja **Kaisu Avotie** Saarioisten Taimistot Oy:stä. Hallituksen muut jäsenet ovat toimitusjohtaja **Ilkka Mäkelä**, johtaja **Kari Tupeli** ja johtaja **Heikki Hytönen** Saarioinen Oy:stä sekä **Leena Avotie**.

VUOSI 2010 LYHYESTI

YHTIÖN HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA Juhani Avotie menehtyi tapaturmaisesti traagisessa onnettomuudessa 4.12.2010. Hän oli pitkään yhtiön hallituksen ja aiemmin hallintoneuvoston jäsen. Hänen jälkeensä hallituksen puheenjohtajaksi valittiin hänen sisarensa Kaisu Avotie.

SAARIOISISSA TOTEUTETTIIN merkittävä yhtiö- ja organisaatorakenteiden muutos. Tytäryhtiökohtainen tulos- ja johtamisrakenne purettiin, karsittiin päällekkäisyyksiä ja siirryttiin tuoteryhmäkohtaiseen johtamiseen.

KEVÄÄN TYÖMARKKINANEUVOTTELUT olivat elintarvikealalla poikkeuksellisen vaikeat, minkä seurauksena konsernin yhtiöt menettivät työpäiviä, tuotantoa ja myyntiä.

SAARIOISTEN TYTÄRYHTIÖ RUOKA-SAARIOINEN OY palkittiin Työelämäpalkinnolla tehtaan senioriohjelmasta, jolla yli 55-vuotiaiden työntekijöiden työuria on haluttu pidentää. Palkinnon luovutti tasavallan presidentti Tarja Halonen.

TILINPÄÄTÖKSEN AVAINLUVUT	2010	2009	2008	2007	2006
Liikevaihto (MEUR)	326,8	340,0	342,2	326,9	307,5
Liikevaihdon muutos	-3,9 %	-0,6 %	4,7 %	6,3 %	5,2 %
Liikevoitto (MEUR)	15,3	15,4	16,2	24,8	14,1
% liikevaihdosta	4,7 %	4,5 %	4,7 %	7,6 %	4,6 %
Tulos ennen satunnaisia eriä (MEUR)	13,9	14,6	15,6	24,1	13,9
% liikevaihdosta	4,3 %	4,3 %	4,6 %	7,4 %	4,5 %
Nettoinvestoinnit (MEUR)	15,1	37,3	27,4	18,3	16,6
Sijoitetun pääoman tuotto	8,3 %	8,9 %	10,6 %	16,4 %	10,2 %
Maksuvaihtaisuusaste *	1,4	1,3	1,2	1,3	1,0
Omavaraisuusaste *	55,8 %	54,5 %	57,1 %	58,3 %	53,4 %
Korolliset nettovelat (MEUR) *	24,0	28,4	15,9	-0,3	22,2
% liikevaihdosta	7,3 %	8,4 %	4,6 %	-0,1 %	7,2 %
Henkilöstö keskimäärin *	2098	2138	2253	2229	2240

*) kauden lopussa

IN MEMORIAM JUHANI AVOTIE (1957–2010)

Saarioisten pitkäaikainen hallituksen jäsen ja hallituksen puheenjohtaja Juhani Avotie menehtyi tapaturmaisesti Sahalahden Längelmävedellä 4.12.2010.

Juhani Avotie oli 53-vuotias, syntynyt 1.11.1957 Helsingissä. Hän asui Kangasalan Sahalahdella 1960-luvun lopulta lähtien. Koulutukseltaan hän oli yo-merkonomi ja sotilasarvoltaan alikersantti.

Juhani Avotie aloitti työuransa myyntitehtävissä Artekno Oy:ssä vuonna 1980. Hän toimi Saarioinen Oy:n Hämeenlinnan tehtaan talouspäällikkönä vuosina 1985–1987 ja tämän jälkeen muun muassa yksikönjohtajana Valkeakoskella ja kehitysjohtajana Sahalahdella.

Saarioinen Oy:n hallintoneuvoston jäsenenä Juhani Avotie oli vuosina 1980–1997 ja hallituksen jäsenenä vuodesta 1997 alkaen. Hän otti vastaan hallituksen puheenjohtajuuden vuonna 1999 isältään, vuorineuvos Pentti Avotieltä. Saarioisten hallituksen puheenjohtajuuden lisäksi Juhani Avotie toimi Artekno Oy:n toimitusjohtajana vuodesta 1995.

Juhani Avotie oli erittäin sitoutunut Arteknon ja Saarioisten toimintaan. Hän oli vahva elintarvikealan taustavaikuttaja. Juhani Avotien aikana Artekno- ja Saarioinen-yhtiöt tekivät merkittäviä investointeja toimintansa laajentamiseksi Suomessa ja Virossa.

Henkilönä Juhani Avotie oli tulevaisuuteen suuntautunut. Hän arvosti ihmisissä rehellisyyttä, suoruutta ja ammattitaitoa.

Juhani Avotietä jäivät kaipaamaan omaisten ja ystävien lisäksi koko Artekno–Saarioinen-konsernin henkilöstö.

” Saarioinen säilytti asemansa valmisruokatuotteiden johtavana valmistajana.

LIIKETOIMINTA

Saarioinen teki vuonna 2010 hyvän tuloksen vaikeasta vuodesta huolimatta. Säilytimme asemamme valmisruokatuotteiden johtavana valmistajana. Saarioinen-konsernin liikevaihto oli kokonaisuudessaan 326,8 miljoonaa euroa. Tulos ennen satunnaisia eriä oli 13,9 miljoonaa euroa.

Saarioisten investoinnit olivat 15,1 miljoonaa euroa vuonna 2010. Investoinnit kohdistuivat muun muassa Sahalahden ja Valkeakosken tuotantotilojen uudistamiseen.

Ruoka-Saarioinen Oy:ssä investoinnit päätökseen

Kangasalan Sahalahdella, Saarioisten suurimmassa yksikössä, saatiin valmiiksi broilerteurastamon ja valmisruokatehtaan saneeraus- ja laajennusinvestoinnit. Valmisruokatehtaalla laajennettiin esivalmistelun tiloja ja saatiin käyttöön uusi pakastamo sekä sosiaalituloja. Broilerteurastamoa saneerattiin ja leikkaamoa ja kylmiöitä laajennettiin. Lisäksi investoitiin Makuja maailmalta -sarjan linjaan.

Valmisruokatehtaalla saavutettiin vuoden aikana erinomainen tuottavuuskehitys. Uusia tiedonkeruujärjestelmiä otettiin käyttöön tuotannossa, kunnossapidossa ja laadunohjauksessa.

Uusi broilerin tuorelihadiirektiivi astui voimaan toukokuun alussa asettaen erityisiä haasteita broilerinlihan- ja tuotannonohjaukselle.

Ruoka-Saarioinen Oy sai myös Työelämäpalkinnon 2010 ikääntyvien ihmisten työssäjaksamisen edistämisestä. Palkinnon luovutti Suomen tasavallan presidentti.

Ruoka-Saarioinen Oy:n tulos oli hyvä, vaikka vuoden aikana

sekä työtaistelut että raaka-aineiden voimakkaat hinnannousut aiheuttivat omat haasteensa toiminnalle.

Uutuustuotteista menestyivät etenkin Musaka, Savulohilaitikko, Jauhelihamureke ja Härän jauhelihapihvit.

Saarioisten Säilyke Oy keskittyi tuottavuuden parantamiseen

Saarioisten Säilyke Oy:n tulos vuonna 2010 oli hyvä haastavasta vuodesta huolimatta. Huitteisissa keskityttiin vuoden aikana etenkin tuottavuuden kehittämiseen, ja siinä saatiin hyviä tuloksia.

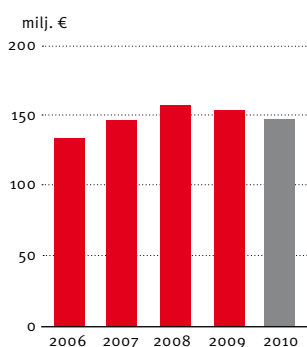
Merkittävimmät investoinnit olivat pienten kastikepussien pakkauskone sekä varastokiinteistön hankinta. Lisäksi toteutettiin useita pieninvestointeja.

Tutkimus- ja kehitystoiminnassa keskityttiin uusien tuotteiden kehitykseen ja olemassa olevien tuotteiden resptiikka- ja raaka-ainetyöhön.

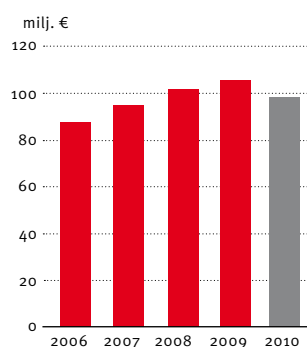
Työsuojeluun panostaminen näkyi työtaturmien vähenemisenä. Tehtaalla aloitettiin Voitko hyvin -hyvinvointikampanja, joka jatkuu kevään 2011 ajan.

Uutuustuotteista menestyivät etenkin Omena-kauraruhepuuro sekä Mustikka-grahampuuro.

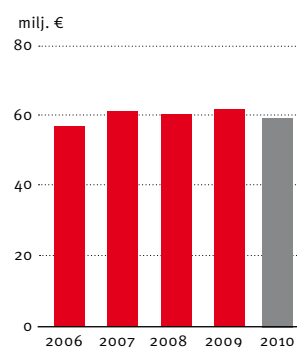
RUOKA-SAARIOINEN OY
LIIKEVAIHDON KEHITYS

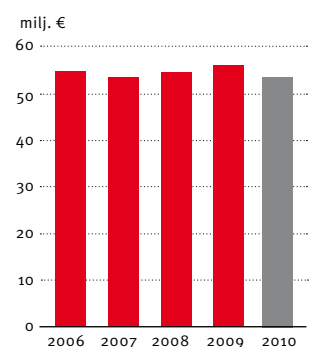
LIHA-SAARIOINEN OY
LIIKEVAIHDON KEHITYS

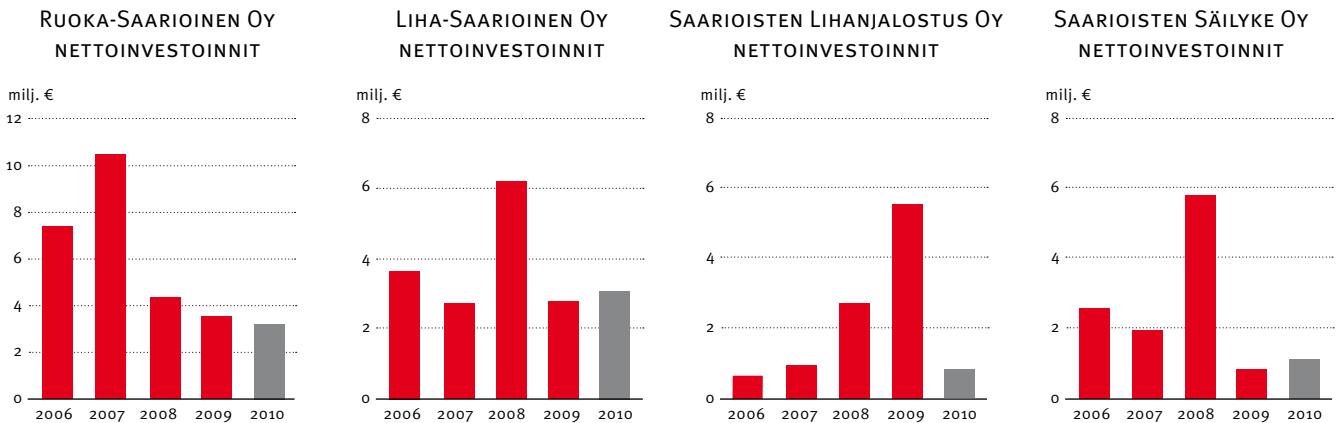

SAARIOISTEN LIHANJALOSTUS OY
LIIKEVAIHDON KEHITYS

SAARIOISTEN SÄILYKE OY
LIIKEVAIHDON KEHITYS

Saarioisten Lihanjalostus Oy vakautti toimintaansa

Saarioisten Lihanjalostus Oy Jyväskylässä keskittyi teurastamon toiminnan vakauttamiseen. Vuoden aikana saatettiin loppuun edellisenä vuonna aloitetut merkittävät laajennus- ja saneeraus-hankkeet sekä toteutettiin joitain pienempiä investointeja.

Uuden teurastamon avajaisia vietettiin tammikuussa 2010. Teurastamon laajennus- ja saneerausprojektin myötä Saarioisten Lihanjalostus Oy sai noin 3 400 neliötä täysin uutta tilaa. Investoinnilla uudistettiin muun muassa navetta- ja teurastuslinjat.

Uutuustuotteista keväällä tulivat markkinoille muun muassa Kermainen ja Barbeque-maustettu Porsaan grillipihvi.

Liha-Saarioinen Oy:ssä aloitettiin laajennus- ja saneerausprojekti

Liha-Saarioinen Oy:ssä, Valkeakoskella, aloitettiin laajennus- ja saneerausprojekti. Merkittävimmät investoinnit vuonna 2010 olivat jäävesijärjestelmän ja jauhoosiilojen hankinta. Lisäksi toteutettiin useita pieninvestointeja. Tuotannossa keskityttiin tuottavuuden kehittämiseen ja siinä myös onnistuttiin.

Työsuojelun osalta edettiin hyvin, ja työtaturmat vähenivät lähes 30 prosenttia vuoteen 2009 verrattuna. Varhaisen välittämisen mallia vietiin eteenpäin ja senioriohjelma otettiin käyttöön.

Tutkimus- ja kehitystoiminta keskittyi uusien tuotteiden lisäksi raaka-ainetyöhön. Parhaiten vähittäiskaupan uutuustuotteista menestyivät Jauheliha perhepizza, Perinteiset karjalanpiirakat ja Pippurikalkkuna. HoReCa-uutuustuotteista Karitsan-kebabko (kausituote) ja Ylikypsä häränrintapala täyttivät hyvin niille asetetut odotukset.

Keskuslähettämön uuden ohjelman ylösajo alkoi

Keskuslähettämössä testattiin uutta ohjelmaa kuluneen vuoden aikana, ja se otettiin tuotannolliseen käyttöön lokakuun alussa. Automaattinen lähettämö on käynnistynyt hyvin. Tehdyt muutokset ohjelmistoihin ja mekaniikkaan tuntuivat onnistuneilta. Ylösajon on suunniteltu kestävänsä koko alkaneen vuoden painotuen kahteen ensimmäiseen vuosineljännekseen.

Viron tehtaan toiminta käynnistyi

Viron uuden elintarviketehtaan ylösajo on sujunut hyvin. Jatkossa keskitytään toiminnan tehostamiseen, sillä Viron liiketoiminnan tuloskehitys ei vielä vastannut tavoitteita. Tehdas tuottaa Mamma-merkillä laadukkaita valmisruoka- ja välipalatuotteita lähimarkkinoille.

” Työsuojelun osalta edettiin hyvin, ja esimerkiksi Valkeakoskella työtaturmat vähenivät lähes 30 prosenttia vuoteen 2009 verrattuna.

MARKKINAKATSAUS

Saarioinen säilytti vahvan markkinajohtajan aseman valmisruuissa vuonna 2010.

Päivittäistavara-kaupan kokonaismarkkinat kasvoivat vuositason arvoltaan 0,3 prosenttia.* Etenkin suurimpien toimijoiden myyntiä heikensivät alan työmarkkinataistelut, joiden vaikutuksesta myynnin kehitys kaikissa tuoteryhmissä jäi negatiiviseksi.

Saarioinen toteutti ensimmäistä kertaa verkkokilpailun, jossa haettiin kuluttajilta ideoita ja reseptejä uudeksi suomalaisten suosikkilaatikoksi. Suosikkilaatikkokilpailuun lähetettiin noin 7 300 reseptiä, joista Saarioisten äitien raati valitsi finalistit. Yli 9 000 ihmistä kävi Saarioisten verkkosivuilla äänestämässä omaa suosikkiaan. Suomalaisten uudeksi Suosikkilaatikoksi äänestetty Savulohilaatikko tuotiin kauppoihin toukokuussa. Finalisteista myös Musaka ja Kinkkuperunaselaatikko tuotiin markkinoille syksyllä 2010.

Kuluttajien äänestämät suosikkilaatikat saavuttivat hyvän myynnin tason heti lanseerauksesta ja kasvattivat koko laatikkoryhmän myyntiä.

Saarioinen edelleen markkinajohtaja valmisruuissa

Valmisruokamarkkinat kehittivät koko päivittäistavara-kaupan kehitystä paremmin. Markkina kehittyi positiivisesti koko loppuvuoden ajan. Pienten toimijoiden osuus kasvoi työmarkkinataisteluiden johdosta. Suurimpien toimijoiden joukossa Saarioinen pystyi jopa vahvistamaan markkinaosuuttaan.

Leivänpäällisten kokonaismarkkina kehittyi hieman päivittäistavaramarkkinoita heikommin. Erityisesti leikkelemakkaroiden myynti laski voimakkaasti. Leivänpäällisissä Saarioinen menestyi hyvin kinkkuissa ja siipikarjatuotteissa, joissa saimme lisää markkinaosuutta. Saarioinen laajensi tuotevalikoimaansa tuomalla markkinoille muun muassa Välimeren valkosipulisalaamin. Ruokamakkaroiden markkinassa kehitys oli leivänpäällisten markkinaa heikompaa.

Lihamarkkinan kehitys jäi päivittäistavaramarkkinoiden kehityksestä lievästi ja naudanlihan myynti jäi edellisen vuoden tasosta selvästi.

Salaattikastikkeiden kokonaismyynti kehittyi koko markkinaa voimakkaammin. Saarioisten asema markkinajohtajana säilyi, vaikka menetimme hieman osuuttamme.

Marjajalosteet kehittivät yli päivittäistavaramarkkinoiden kasvuvauhdin ja säilytimme markkina-asemamme hyvän joulumyynnin ansiosta. Etenkin Dronningholmin uutuus Omenakanelimarmeladi menestyi hyvin.

* Kokonaismarkkina-arviot perustuvat elintarviketeollisuuden yhdessä keräämään SELMA-markkinatietoon.

HoReCa-markkinat 2010

Kysynnän osalta vuoden alkupuolisko oli heikko johtuen taantumasta. Työtaisteluiden piirissä olleiden yritysten toimitusvarmuus heikkeni. Ravintolasektorilla kysyntä kasvoi vuoden loppupuoliskolla talouden piristymisen ja alv-alennuksen myötä. Matkailu- ja ravintola-alan kokonaismyynnin arvo kasvoi 1,5 prosenttia, ja myynnin määrä kohosi vajaan prosentin myyntihintojen noustua hieman yli 0,5 prosenttia. Voimakkainta kasvu on ollut pikaruokamarkkinoilla (noin 3,5 prosenttia), kun vastaavasti catering-yritysten ravitsemismyynti supistui lähes neljä prosenttia.

Päivittäistavara-ry:n HoReCa-tukkureiden myynti kasvoi saman verran kuin viime vuonna (1,6 prosenttia). Lakkokevään vuoksi kotimaisten tavarantoimittajien liha-, lihavalmistekä valmisruokamynti supistui jonkin verran.

Haastavassa markkinatilanteessa Saarioinen säilytti markkinaosuutensa liharyhmässä lähes ennallaan, noin 30 prosentissa. Parhaiten kehittyi broilerin- ja naudanlihan myynti, joissa Saarioisten myynti kasvoi selvästi.

Valmisruokien myynnin arvo kasvoi 5,2 prosenttia. Kasvu oli selvästi kokonaismarkkinoita nopeampaa. Myynti kasvoi etenkin pakastevalmisruokien osalta. Saarioinen säilytti vahvan markkina-asemansa tuoteryhmässä, osuuden ollessa yli 40 prosenttia.

Näkymät HoReCa-markkinoilla 2011

Yleisten talousnäkömyien ansiosta alan palveluiden kysyntä tulee kuluvana vuonna lisääntymään, tosin kuluttajien taloudelliseen käyttäytymiseen liittyvä epävarmuus vaikeuttaa kysynnän ennakkointia. Kuntien talousahdinko saattaa vauhdittaa ravitsemis- ja palveluiden ulkoistamista, joka on toistaiseksi edennyt selvästi arvioitua hitaammin. Positiivisiin kasvunäkymiin nojaten myös Saarioisten HoReCa-liiketoiminnassa haetaan selvää kasvua vuodelle 2011, tavoitteena on kehittää toimintatapaamme yhä asiakaslähtöisemmäksi.

MYYNIN JAKAUTUMINEN
SEKTOREITTAIN
2010

● VK-MYYNTI	64,9 %
● HOReCa-MYYNTI	29,9 %
● MUU MYYNTI	3,3 %
● VIENTI JA ULKOMAAT	1,9 %

MYYNIN JAKAUTUMINEN
YHTIÖITTÄIN
2010

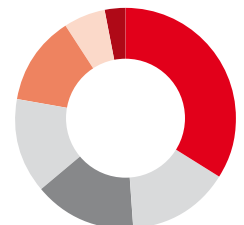
● RUOKA-SAARIOINEN OY	44,5 %
● LIHA-SAARIOINEN OY	28,9 %
● SAARIOISTEN SÄILYKE OY	15,9 %
● SAARIOISTEN LIHANJALOSTUS OY	9,2 %
● MUU MYYNTI	1,5 %

MYYNIN JAKAUTUMINEN
PÄÄTUOTERYHMIIN, VK
2010

● VALMISRUOKA	71 %
● LIHAVALMISTE	12 %
● PUNAINEN LIHA	6 %
● SÄILYKE	6 %
● SIIPIKARJA	5 %

MYYNIN JAKAUTUMINEN
PÄÄTUOTERYHMIIN, HOReCa
2010

● PALALIHA	34 %
● VALMISRUOKA	15 %
● PAKASTEPUOLIVALMISTE	15 %
● SÄILYKE	14 %
● LIHAVALMISTE	13 %
● SIIPIKARJA	6 %
● MUUT	3 %

” *Valmisruokamarkkinat kehittyivät koko päivittäistavarakaupan kehitystä paremmin.*

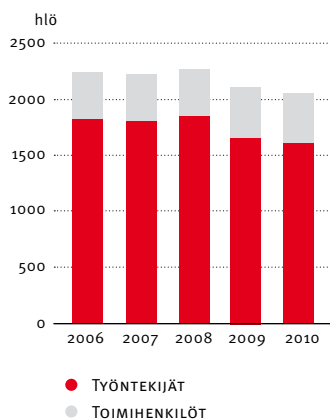

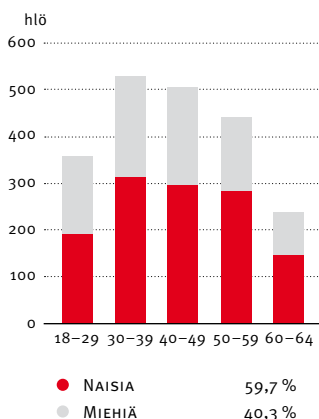
” Ruoka-Saarioinen Oy sai Työelämäpalkinnon 2010 ikääntyvien ihmisten työssäjaksamisen edistämisestä. Palkinnon luovutti Suomen tasavallan presidentti.

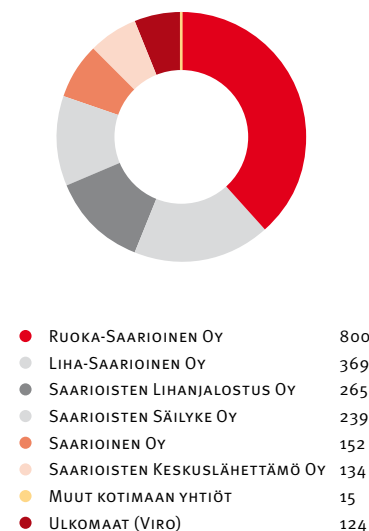
HENKILÖSTÖMÄÄRÄ
KESKIMÄÄRIN 2006–2010

HENKILÖSTÖN SUKUPUOLI-
JA IKÄRAKENNE 2010

HENKILÖSTÖMÄÄRÄT
YHTIÖITTÄIN 2010

HENKILÖSTÖ

Vuonna 2010 henkilöstöä koskevia merkittäviä tapahtumia oli monta. Elintarvikealaa koetellut lakkokevät, iso organisaatiomuutos ja sen mukanaan tuomat henkilöstöä koskeneet muutokset sekä syksyllä saatu, laajaa huomiota herättänyt Työelämäpalkinto yhtiön senioriohjelmasta olivat vuoden puhuttavimpia aiheita.

Saarioisten keskimääräinen henkilöstömäärä laski hiukan vuonna 2010 ollen 2 098 henkilöä. Syynä määrän laskuun oli muun muassa määräaikaisten henkilöiden työsuhteiden vähentyminen erilaisten rationalisointitoimien vuoksi.

Henkilöstöä koskevassa keskimääräisessä lukusarjassa ei tapahtunut radikaaleja muutoksia, vaan Saarioisissa työskentelevä henkilö on edelleen noin 41,5-vuotias ja työskennellyt yhtiössä 13 vuotta. Edelleen myös ”Äitien tekemä ruoka” on valtaosaltaan naispuolisen henkilöstön tekemää – naisia henkilöstöstä on noin 60 prosenttia.

Organisaatiomuutos – uusia toimintoja ja uusia esimiehiä

Keväällä 2010 aloitetut yhteistoimintaneuvottelut huipentuivat henkilöstön silmissä hyvinkin laajaan organisaatiomuutokseen, kun tuotantoa tekevät tytäryhtiöt päätettiin fuusoida emoyhtiö Saarioinen Oy:öön ja muodostaa toimintopohjainen organisaatio. Konsernissa ei ole tehty näin suurta rakennemuutosta lähes

pariinkymmeneen vuoteen. Yhteistoimintaneuvottelujen alusta asti henkilöstö oli mukana suunnittelemassa tulevaa organisaatiota – suunnitteluryhmissä mukana olleet veloitettiin viemään tietoa suunnitelmista ja näkemyksistä omiin organisaatioihinsa ja myös tuomaan mielipiteitä sieltä suunnittelutyöhön.

Suunnittelun lopputuloksena saatua organisaatiomallia lähdettiin syys-lokakuussa toteuttamaan, kun lähes kaikki toimihenkilöt siirtyivät tavalla tai toisella uusiin asemiin. Samalla iso määrä henkilöstöstä sai uuden esimiehen ja uuden työyhteisön. Loppusilausta eli tytäryhtiöiden virallista fuusioitumista odotettiin vuodenvaihteeseen.

Henkilöstön kehittämisen kannalta organisaatiomuutos tarcoitti myös laajan muutosvalmennuksen käynnistämistä syksystä alkaen. Johto on jalkautunut eri paikkakunnille kertomaan muutoksen taustoista ja tulevaisuudesta, kaikille toimihenkilöille on annettu mahdollisuus aiheita koskevaan lyhyeen valmennukseen ja myös jokainen esimies on päässyt kertaamaan muutosjohtamistaitojaan. Valmennus jatkuu myös vuoden 2011 puolelle.

Työelämäpalkinto lämmitti

Syksyllä Saarioisilla oli syytä juhlaan, sillä tasavallan presidentti myönsi Ruoka-Saarioinen Oy:lle valtakunnallisen Työelämäpalkinnon henkilöstön ikäohjelman (senioriohjelman) toteuttamisesta. Palkinto myönnettiin Sahalahdella toimivalle Ruoka-Saarioinen Oy:lle, joka Saarioisten yksiköistä on kauimmin ja laajimmin toteuttanut senioriohjelman. Ohjelma on käytössä myös muualla konsernissa, mutta Sahalahden yksikkö ansaitsee palkintonsa pioneerityöstä.

Ohjelmaa on toteutettu 2000-luvun alkupuolelta alkaen. Keskeistä siinä on erityisesti työntekijöiden kannalta takuu palkkaryhmän säilymisestä työtehtävien muuttuessa mahdollisesti kevyemmiksi tai vuorotyömuutoksissa. Lisäksi olennainen asia on yksilöllisyys – ketään ei pakoteta 55 vuotta täytettyään ryhtymään senioriksi tai ottamaan kaikkia senioriohjelmaan kuuluvia mahdollisuuksia käyttöön, vaan esimies käy potentiaalisen seniorin kanssa keskustelun, jossa sovitaan yksilölliset ratkaisut kunkin omaan tilanteeseen sopiviksi.

Saarioisten mallia levitetään alalle muutenkin. Elintarvikealan työehtosopimuksessa on päätetty lähteä toteuttamaan vastaavaa laista ikäohjelmaa. Erona on vain se, että elintarvikealan sopimuksissa ohjelma koskee yli 50-vuotiaita. Saarioisten rohkaiseva esimerkki on siis nostanut koko alan mukaan työurien pidentämistalkoisiin.

Senioriohjelmaan on osallistunut Saarioisilla jo toistasataa henkilöä. Senioriohjelmaa voidaan myös perustellusti pitää osallisena siihen, että eläköityvien keski-ikä on noussut.

Vuosi 2011

Vuonna 2011 jatketaan uuden toimintamallin jalkauttamista ja tuetaan esimiesten toimintaa valmentavalla otteella. Jo toista vuotta jatkunut yhtiön oma eMBA-ohjelma etenee ja tuo toimintaan tuoreita ajatuksia ja malleja. Myös työntekijöiden ammatillinen koulutus on voimissaan – osaaminen kiinnostaa kaikissa muodoissaan.

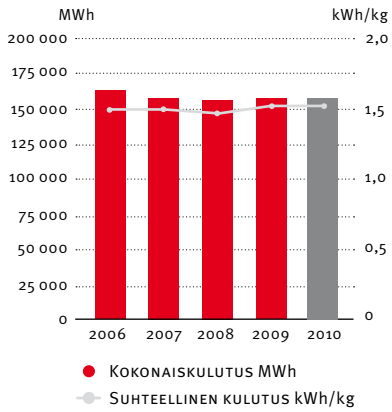

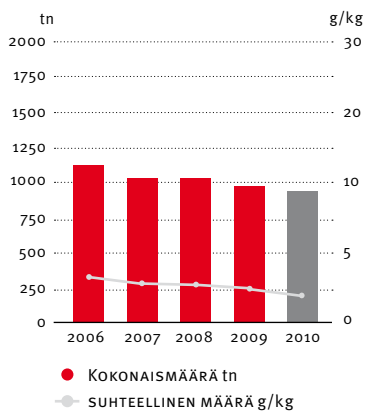
” Olennainen asia senioriohjelmassa on yksilöllisyys – ketään ei pakoteta 55 vuotta täytettyään ryhtymään senioriksi tai ottamaan kaikkia senioriohjelman kuuluvia mahdollisuuksia käyttöön.

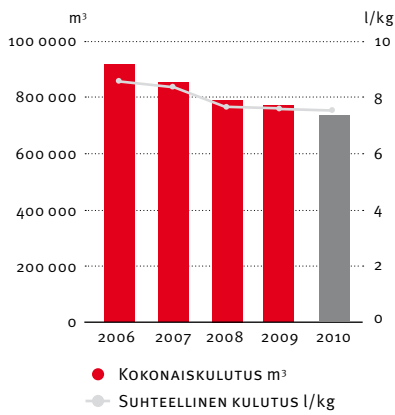
ENERGIANKULUTUS

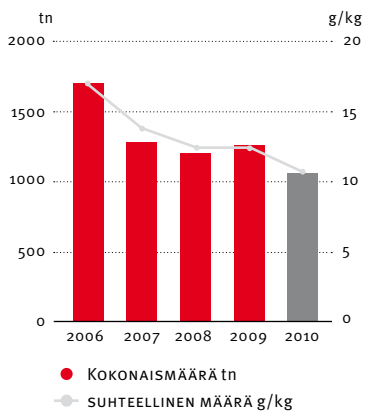
KAATOPAIKKAJÄTE

VEDENKULUTUS

JÄTEVEDEN KUORMITUS BHK₇

YMPÄRISTÖ

Saarioinen kantaa vastuunsa ympäristöstä kehittämällä tuotantotoimintaansa jatkuvasti vähemmän ympäristöä kuormittavaksi. Olemme selvittäneet yhtiöittäin toimintaamme liittyvät merkittävät ympäristönäkökohdat, joita ovat energiankäyttö, jäteveden laatu, vedenkulutus ja kaatopaikalle toimitettava jätemäärä.

Saarioisten ympäristötoiminnan painopistealueet ovat energia- ja materiaalitehokkuus. Vaikka elintarvikkeiden valmistustoiminnan osuus koko ketjun ympäristövaikutuksista on pieni, tavoitteemme on jatkuvasti vähentää toiminnan ympäristövaikutuksia. Jokaisella tuotantolaitoksella on ympäristöohjelma, jossa on määritelty laitoskohtaiset ympäristövaikutusten vähentämistavoitteet aina kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Inspecta Sertifiointi Oy on myöntänyt 26.5.2010 Saarioisten toimintajärjestelmälle ympäristösertifikaatin ja laatusertifikaatin. Sertifikaatit varmentavat, että toimintajärjestelmä täyttää laatustandardin SFS-EN ISO 9001:2000 ja ympäristöstandardin SFS-EN ISO 14001:2004 vaatimukset. Alkuperäinen ympäristösertifikaatti on myönnetty 15.12.2003.

Energiätehokkuus

Saarioinen osallistuu ilmastonmuutostalkoisiin etsimällä aktiivisesti keinoja vähentää toiminnan energiankulutusta ja sitä kautta energiantuotannon aiheuttamia päästöjä. Saarioinen on mukana elinkeinoelämän energiatehokkuussopimusjärjestelmässä, jossa tavoitteena on tehostaa energian käyttöä yhdeksän prosenttia vuoden 2005 tasosta vuoteen 2016 mennessä. Energiantehostamistavoitteesta on laskennallisesti saavutettu hiukan yli 50 prosenttia pääasiassa erilaisten lämmöntalteenottoprojektien avulla. Vuonna 2010 aloitettujen energia-analysien avulla etsitään aktiivisesti uusia säästökohteita. Energia-analysit tulevat kattamaan kaikki Saarioisten Suomen tuotantolaitokset ja keskuslähettämön.

Energian kokonaiskulutus pysyi vuoden 2010 tasolla, mutta suhteellinen energiankulutus nousi kahdeksan prosenttia. Kylmän talven ja poikkeuksellisen lämpimän kesän vaatimaa energiankulutusta kompensoivat kevään työehtosopimusneuvottelujen yhteydessä olleet lakko- ja työsulkupäivät.

Saarioinen Oy, Gasum Oy ja Kangasalan Lämpö Oy allekirjoittivat tammikuussa 2010 maakaasun toimitussopimukset. Maakaasulla tullaan korvaamaan Saarioisten Sahalahden tuotantolaitoksen lämmöntuotantoon käytetty polttoöljy ja nestekaasu. Muutoksen ansiosta laitoksen hiilidioksidi- ja rikkipäästöt tulevat vähenemään huomattavasti. Maakaasun toimitukset alkavat syksyllä 2011.

Materiaalitehokkuus

Materiaalitehokkuus määritellään kilpailukykyisten tuotteiden tuottamiseksi pienimmillä panoksilla siten, että niiden elinkaaren aikana syntyy mahdollisimman vähän ympäristövaikutuksia. Saarioisilla tuotantotoiminnan materiaalitehokkuuden päämitareina ovat vedenkulutus, syntyvän jäteveden laatu ja kaatopaikalle toimitettavan jätteen määrä.

Laadukkaiden tuotteiden valmistukseen tarvitaan runsaasti hyvälaatuista talousvettä. Suurin osa vedestä käytetään korkean hygieniatason ylläpitämiseen eli tuotantotilojen puhtaanapitoon. Vuonna 2010 kokonaisvedenkulutus laski 16 000 m³, mutta suhteellinen vedenkulutus nousi noin viisi prosenttia.

Jäteveden laadun päämittarina oleva biologinen hapenkulutus laski vuositasona 240 tonnia, myös suhteellinen määrä laski vajaat kaksi prosenttia. Jätevesikuormitusta on saatu vähenemään muun muassa tehostamalla kiintoaineen talteenottoa pesujen yhteydessä sekä oman henkilökunnan että puhtaanapidosta vastaavien yritysten toimesta.

Olemme panostaneet jätevesien käsittelyyn erityisesti Sahalahdella. Saarioinen Oy, Kemira Operon Oy ja Kangasalan kunta allekirjoittivat vuonna 2010 sopimuksen jätevesien esikäsittelylaitoksen rakentamisesta. Jätevesien esikäsittelylaitoksen käyttö alkoi vuoden 2010 lopussa ja Saarioisten Sahalahden tuotantolaitoksen jätevedet on tammikuusta 2011 alkaen johdettu siirtoviemäriä pitkin Tampereelle.

Kaikki jätteet lajitellaan ja yli 95 prosenttia jätteistä toimitetaan hyötykäyttöön. Lajiteltavia jakeita ovat muun muassa pahvi ja paperit, erilaiset metallit, biojätteet ja muovit. Materiaalihyötykäyttöön kelpaamaton pahvi ja muovipakkaukset hyödynnetään energiana. Biojätteet joko kompostoidaan tai toimitetaan biokaasulaitokseen. Kaatopaikalle päätyy vain märkä ja biojätettä sisältävä materiaali, jolle ei vielä tällä hetkellä löydy hyötykäyttökohtetta. Kaatopaikkajätteen määrää on onnistuttu tasaisesti vähentämään vaikka se onkin haasteellista. Vuonna 2010 kaatopaikalle toimitettiin 240 tonnia vähemmän jätettä kuin vuonna 2009, ja suhteellinen määrä vähentyi samana ajanjaksona neljä prosenttia.

FOODSPILL-hanke

Saarioinen osallistuu MTT:n kaksivuotiseen (2010–2012) FOODSPILL-tutkimushankkeeseen. Hankkeen tarkoituksena on tutkia ruokahävikin määrää, syitä, ympäristövaikutuksia ja vähentämiskeinoja. Tutkimusalueena on koko elintarvikeketju ja hankkeen lopullisena päämääränä on ruokajätteen synnyn ehkäiseminen.

YMPÄRISTÖVASTUUN MITTARIT	2006	2007	2008	2009	2010
ENERGIA					
kokonaiskulutus (MWh)	163 000	157 000	156 000	157 000	157 000
suhteellinen kulutus (kWh/tuotekg)	1,49	1,50	1,48	1,53	1,65
VESI					
kokonaiskulutus (m ³)	909 000	845 000	790 000	778 000	762 000
suhteellinen kulutus (l/tuotekg)	8,3	8,1	7,5	7,6	8,0
JÄTEVEDEN BHK⁷					
kokonaismäärä (tn/a)	1 690	1 300	1 220	1 280	1 040
suhteellinen määrä (g/tuotekg)	15,0	12,4	11,2	11,1	9,5
KAATOAIKKAJÄTE					
kokonaismäärä (tn)	1 120	1 030	1 030	930	830
suhteellinen määrä (g/tuotekg)	10,3	9,8	9,8	9,1	8,7

” Laadukkaiden tuotteiden valmistukseen tarvitaan runsaasti hyvälaatuista talousvettä. Suurin osa vedestä käytetään korkean hygieniatason ylläpitämiseen eli tuotantotilojen puhtaanapitoon.

TOIMINTAKERTOMUS 1.1.2010–31.12.2010

Olennaiset tapahtumat tilikaudella

Konsernin liikevaihto oli 326,8 miljoonaa euroa, missä oli laskua 3,9 prosenttia edellisestä vuodesta. Liikevaihdon laskun pääsyyinä olivat keväällä pitkään jatkuneiden elintarvikealan työmarkkinariitojen aiheuttamat tuotannon ja myynnin menetykset, jotka heijastuivat negatiivisina konsernin markkina-asemaan usean kuukauden aikana. Liikevaihdosta yli 98 prosenttia kertyi kotimaasta. Merkittävin asiakasryhmä oli edelleen kotimaan vähittäiskauppa, jossa tuore valmisruoka oli suurin tuoteryhmä.

Yhtiön hallituksen puheenjohtaja Juhani Avotie menehtyi tapaturmaisesti traagisessa onnettomuudessa 4.12.2010. Hän oli pitkään yhtiön hallituksen ja aiemmin hallintoneuvoston jäsen. Hänen jälkeensä hallituksen puheenjohtajaksi valittiin hänen sisarensa Kaisa Avotie.

Kevään työmarkkinaneuvottelut olivat elintarvikealalla poikkeuksellisen vaikeat, minkä seurauksena konsernin yhtiöt menettivät työpäiviä, tuotantoa ja myyntiä enemmän kuin kilpailijat. Konsernin kotimaan organisaation laaja muutos toteutettiin syksyllä. Virossa AS Meleco sulatettiin tilikauden aikana emoyhtiöön. Saarioinen Eesti OÜ:öön. Saarioisten Keskuslähettämö Oy:n toiminnanohjauksen ohjelmiston kehittäminen jatkui, ja käyttöönoton ensimmäinen vaihe alkoi loppuvuodesta. Vuoden lopulla Ruoka-Saarioinen Oy sai valtakunnallisen Työelämäpalkinnon 2010, joka myönnettiin Sahalahden tehtaalla vuonna 2004 käytettyä otetun yli 55-vuotiaiden työntekijöiden työurien pidentämiseen tähtäävän senioriohjelman ansiosta.

Konsernin tulos rahoituserien jälkeen oli 13,9 miljoonaa euroa, mikä oli 0,7 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kotimaan liiketoiminnan tulos säilyi tyydyttävänä kustannussäästöjen ansiosta kevään vaikeasta työmarkkinatilanteesta huolimatta. Viron liiketoiminnan tulos oli epätydyttävä ja heikkeni edellisestä vuodesta, koska uuden tehtaan kustannukset kertyivät tilikaudelle ensi kertaa täydellä painollaan. Omavaraisuusaste ja maksuvalmius säilyivät hyvinä koko tilikauden ajan.

Konsernin taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat tunnusluvut on esitetty vuosikertomuksen alussa olevassa taulukossa.

Investoinnit

Konsernin nettoinvestoinnit olivat 15,1 miljoonaa euroa, joka oli selvästi viime vuosia ja myös vuoden suunnitelman mukaisia poistoja pienempi summa. Merkittävimmät investoinnit kohdistuivat Sahalahden valmisruokatehtaalle ja Valkeakosken lihavalmistetehtaalle.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Konserni panosti edelleen tuotantoprosessien ja uusien tuotteiden kehittämiseen. Oman kehittämisen ohella osallistuttiin alan kehityshankkeisiin. Toiminnan tehokkuuden parantamiseksi jatkettiin edelleen prosessimaisen toimintamallin kehittämistä.

Henkilöstö

Konsernin palveluksessa työskenteli vuonna 2010 keskimäärin 2098 henkilöä. Määrä oli 40 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2009. Tilikauden lopussa henkilöstön määrä oli 2022 henkilöä, missä oli 27 henkilön vähennys edelliseen vuoteen verrattuna.

Konsernin organisaatiomuutosta valmisteltiin yhteistyössä henkilöstön kanssa alkuvuodesta ja muutos toteutettiin syksyllä.

Muutoksen seurauksena luovuttiin yhtiö- ja tulosyksikköraken- teesta ja siirryttiin tuoteryhmäjohtamiseen. Organisaatio jaettiin kuuteen toimintoon, jotka vastaavat toiminnasta toimitusjohtajalle. Muutokseen sisältyi laaja tiedotus- ja koulutus- ja koulutus- ja eMBA-koulutusohjelmaa jatkettiin edelleen.

Ympäristö

Saarioisten ympäristöjärjestelmä täyttää standardin SFN-EN-ISO 14001:2004 vaatimukset. Kaikilla Saarioisten tuotantolaitoksilla on ympäristölainsäädännön edellyttämät ympäristöluvut toiminnolleen.

Saarioinen Oy on liittynyt elinkeinoelämän energiatehokkuus- sopimusjärjestelmään, jossa energiakulutuksen tehostamista- voitteeksi on asetettu yhdeksän prosenttia vuosien 2008–2016 aikana. Sopimusjärjestelmässä mukanaolo edellyttää energiate- hokkuuden huomioonottamista kaikissa toiminnoissa sekä muun muassa henkilökunnan koulutusta ja sisäistä viestintää. Energi- ankäytöstä ja siihen liittyvistä tehostamistoimista raportoidaan vuosittain energiatehokkuussopimuksen seurantarjestelmään.

Riskit ja riskienhallinta

Saarioinen-konsernin riskienhallinnassa riskit luokitellaan nel- jään tasoon: strategiaan, operatiivisiin, rahoituksellisiin ja vahin- koperusteisiin. Riskien merkittävyyden arvioinnissa on kiinnitetty huomiota riskin toteutumisen todennäköisyyteen ja vaikutuksen suuruuteen.

Strategiset riskit ovat konsernin päämäärien ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvää epävarmuutta. Näiden riskien hallin- nasta vastaavat emoyhtiön hallitus ja toimitusjohtaja.

Operatiiviset riskit ovat liiketoimintaan ja vuosisuunnitelmien toteuttamiseen liittyviä liikeriskejä. Vastuu niiden hallinnasta on eri toimintojen johdolla. Toimintojen johtoryhmät arvioivat liikeriskejä ja niiden vaikutuksia. Merkittävimpiä operatiivisia riskejä ovat eläintauteihin liittyvät uhat, merkin imagoon negatiivisesti vaikuttavat tuoteriskit, kilpailutilanteen ja asiakas- kunnan voimakkaan muuttumisen mahdolliset vaikutukset sekä keskeisten tietojärjestelmien käytön estävät virheet. Saarioinen- merkin imagoa ja asemaa on vahvistettu mainoskampanjoilla ja asiakkuuksien hallinnan kehittämisellä sekä muilla markkinoin- titoimenpiteillä. Tietohallinnon riskejä on pienennetty tietoriski- kartoituksien perusteella tehdyillä parannuksilla ja tietojärjestel- mähankkeisiin sisältyvillä riskianalyyseilla.

Rahoitukselliset riskit liittyvät saataviin, korkoihin, valuut- toihin, hyödykehintoihin ja kassavirtaan. Sähkön hintariskiä vastaan on suojauduttu sähköjohdannaisopimuksilla, joiden toteutuksesta vastaa konsernin ostojohtaja. Muiden riskien hallinnasta vastaa rahoitusperiaatteiden mukaisesti konsernin talo- udesta vastaava johtaja.

Vahinkoperusteiset riskit sisältävät omaisuus- ja henkilövahin- got, joiden suojaksi on olemassa konsernin vakuutus- ja vakuutus- käytännön mukaiset vakuutukset. Esine- ja keskeytysriskien sekä työtur- vallisuuksien kartoitusta ja hallintaa on jatkettu yhteistyössä vakuutusyhtiöiden kanssa.

Tulevaisuuden näkymät

Tilikauden päättymisen jälkeen kuusi tytäryhtiötä on sulautunut tytäryhtiösulautumisena emoyhtiönsä Saarioinen Oy:öön. Sulautuminen on merkitty kaupparekisteriin 31.12.2010. Sulautuneiden yhtiöiden lopputilitysten mukaiset taseet on yhdistetty yhtiön kirjanpitoon 1.1.2011 alkaen.

Uuden organisaation ja toimintamallin sisäänajo sekä uudistuksen hyötyjen saavuttaminen ovat alkaneen vuoden keskeisiä tavoitteita.

Vuodelta 2011 konsernissa odotetaan liikevaihdon selvää kasvua ja kannattavuuden paranevan. Investointien ennakoidaan olevan hieman päättynyttä tilikautta suuremmat. Vakavaraisuuden ja rahoitusaseman odotetaan säilyvän vahvana.

Hallitus

Kuluneella tilikaudella yhtiön hallituksen puheenjohtajana toimi Juhani Avotie tapaturmaiseen kuolemaansa 4.12.2010 saakka ja sen jälkeen Kaisu Avotie sekä jäsenenä Kaisu Avotie 5.12.2010 saakka, Leena Avotie 17.5.2010 alkaen, Heikki Hytönen, Ilkka Mäkelä ja Kari Tupeli.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Ilkka Mäkelä.

KONSERNITULOSLASKELMA

(Luvut 1000 euroa)	liite	1.1.–31.12.2010	1.1.–31.12.2009
LIKEVAIHTO	2.1	326 836	340 045
Valmisvarastojen muutos (lisäys+/vähennys-)		-382	-1 844
Liiketoiminnan muut tuotot		1 397	2 109
Materiaalit ja palvelut	2.2	-136 707	-145 281
Henkilöstökulut	2.3	-81 120	-84 003
Poistot ja arvonalentumiset	2.4	-18 065	-15 679
Liiketoiminnan muut kulut	2.5	-76 699	-79 898
LIKEVOITTO		15 260	15 449
Rahoitustuotot ja -kulut	2.6	-1 350	-898
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		13 910	14 551
Satunnaiset erät	2.7	-4 000	-1 600
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		9 910	12 951
Tuloverot	2.9	-2 994	-4 053
Vähemmistön osuus		8	-6
TILIKAUDEN VOITTO		6 924	8 892

KONSERNITASE

(Luvut 1000 euroa)

VASTAAVAA	liite	31.12.2010	31.12.2009
PYSYVÄT VASTAAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	3.1	5 831	2 767
Konserniliikearvo	3.1	0	71
Aineelliset hyödykkeet	3.2	141 973	147 914
Sijoitukset	3.3		
Osuudet osakkuusyrietyksissä		413	409
Muut sijoitukset		731	731
Muut saamiset		1 169	1 180
Sijoitukset yhteensä		2 313	2 320
PYSYVÄT VASTAAAVAT YHTEENSÄ		150 117	153 072
VAIHTUVAT VASTAAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	3.4	0	122
Vaihto-omaisuus	3.5	22 915	23 076
Lyhytaikaiset saamiset	3.6	48 596	47 856
Rahoitusarvopaperit		2 460	0
Rahat ja pankkisaamiset		10 119	10 791
VAIHTUVAT VASTAAAVAT YHTEENSÄ		84 090	81 845
VASTAAVAA YHTEENSÄ		234 207	234 917
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	3.7	8 961	8 961
Käyttörahassto		113 450	108 967
Tilikauden voitto		6 924	8 892
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		129 335	126 820
VÄHEMMISTÖOSUUS		1 290	1 298
VIERAS PÄÄOMA			
Laskennallinen verovelka	3.8	11 228	10 593
Pitkäaikainen vieras pääoma	3.9	46 725	51 423
Lyhytaikainen vieras pääoma	3.10	45 629	44 783
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		103 582	106 799
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		234 207	234 917

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA

(Luvut 1000 euroa)

	2010	2009
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	13 910	14 551
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	17 948	15 562
Rahoitustuotot ja -kulut	1 350	898
Muut oikaisut	16	114
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	33 224	31 125
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaiset korottomat liikesaamiset (lisäys-/vähennys+)	80	1 178
Vaihto-omaisuus (lisäys-/vähennys+)	161	4 807
Lyhytaikaiset korottomat velat (lisäys+/vähennys-)	412	-2 511
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	33 877	34 599
Maksetut korot ja maksut	-1 946	-1 588
Saadut korot liiketoiminnasta	430	663
Maksetut välittömät verot	-3 132	-2 471
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	29 229	31 203
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-15 117	-37 335
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	101	3
Investoinnit muihin sijoituksiin	-4	-25
Lainasaamisten takaisinmaksut	44	104
Luovutustulot muista sijoituksista	79	0
Saadut korot investoinneista	71	62
Saadut osingot investoinneista	8	8
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-14 818	-37 183
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Konsernirahoitus (lisäys+/vähennys-)	-7 338	-575
Pitkäaikaisten lainojen nostot	3 823	14 272
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 700	-259
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-4 529	-4 529
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-12 744	8 909
Muuntoerot	121	-28
Rahavarojen muutos	1 788	2 901
Rahavarat tilikauden alussa	10 791	7 890
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	12 579	10 791

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(Luvut 1000 euroa)	liite	1.1.–31.12.2010	1.1.–31.12.2009
LIKEVAIHTO	2.1	52 344	50 078
Valmisvarastojen muutos (lisäys+/vähennys-)		196	0
Liiketoiminnan muut tuotot		1 224	1 361
Materiaalit ja palvelut	2.2	-4 903	-558
Henkilöstökulut	2.3	-9 553	-8 912
Poistot ja arvonalentumiset	2.4	-693	-587
Liiketoiminnan muut kulut	2.5	-38 459	-41 321
LIKEVOITTO		156	61
Rahoitustuotot ja -kulut	2.6	1 881	2 434
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		2 037	2 495
Satunnaiset erät	2.7	4 748	5 768
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		6 785	8 263
Tilinpäätössiirrot	2.8	97	119
Tuloverot	2.9	-1 830	-2 136
TILIKAUDEN VOITTO		5 052	6 246

EMOYHTIÖN TASE

(Luvut 1000 euroa)

VASTAAVAA	Liite	31.12.2010	31.12.2009
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	3.1	1 378	1 297
Aineelliset hyödykkeet	3.2	8 132	7 209
Sijoitukset	3.3		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		46 177	42 177
Osuudet osakkuusyrityksissä		384	384
Muut sijoitukset		238	238
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		65 647	75 902
Muut saamiset		1 169	1 167
Sijoitukset yhteensä		113 615	119 868
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		123 125	128 374
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Pitkäaikaiset saamiset	3.4	0	122
Vaihto-omaisuus	3.5	197	0
Lyhytaikaiset saamiset	3.6	44 484	43 643
Rahoitusarvopaperit		2 460	0
Rahat ja pankkisaamiset		9 333	9 660
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		56 474	53 425
VASTAAVAA YHTEENSÄ		179 599	181 799
VASTAAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	3.7	8 961	8 961
Käyttöraho		57 024	55 307
Tilikauden voitto		5 052	6 246
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		71 037	70 514
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	3.8	6 843	6 940
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma	3.9	46 261	50 549
Lyhytaikainen vieras pääoma	3.10	55 458	53 796
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		101 719	104 345
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		179 599	181 799

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(Luvut 1000 euroa)

	2010	2009
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Voitto (tappio) ennen satunnaisia eriä	2 037	2 495
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	693	587
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 881	-2 434
Muut oikaisut	-1	0
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	848	648
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaiset korottomat liikesaamiset (lisäys-/vähennys+)	29	1 220
Vaihto-omaisuus (lisäys-/vähennys+)	-196	0
Lyhytaikaiset korottomat velat (lisäys+/vähennys-)	1 256	-1 430
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	1 937	438
Maksetut korot ja maksut	-2 031	-1 633
Saadut korot liiketoiminnasta	3 753	4 022
Maksetut välittömät verot	-2 740	-2 274
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	919	553
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 697	-1 730
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1	0
Investoinnit muihin sijoituksiin	-4 000	-25
Lainasaamisten takaisinmaksut	87	64
Luovutustulot muista sijoituksista	79	0
Saadut korot investoinneista	70	59
Saadut osingot investoinneista	6	4
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 454	-1 628
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Konsernirahoitus (lisäys+/vähennys-)	11 825	-4 919
Pitkäaikaisten lainojen nostot	3 823	13 622
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 450	-259
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-4 529	-4 529
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	6 669	3 915
Rahavarojen muutos	2 134	2 840
Rahavarat tilikauden alussa	9 660	6 820
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	11 794	9 660

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yleistä

Saarioinen Oy:n emoyhtiö on Artekno Oy, jonka kotipaikka on Tampere, ja joka on laatinut oman konsernitilinpäätöksensä. Sitä säilytetään osoitteessa Järvensivuntie 1, 33100 Tampere.

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahoituslaskelmaan sisältyvät emoyhtiön Saarioinen Oy:n lisäksi Ruoka-Saarioinen Oy, Liha-Saarioinen Oy, Saarioisten Säilyke Oy, Saarioisten Lihanjalostus Oy, Arsaar Oy, Saarioisten Keskuslähettämö Oy, Kiinteistö Oy Jyväskylän Suluntie 1, Kiinteistö Oy Sahalahden Iso-niementie 76 ja Softsys Oy sekä Saarioinen Eesti OÜ Virossa ja Finnsaar AB Ruotsissa.

Konsernitilinpäätöksessä on jätetty konserniin kuuluvista yhtiöistä pois Herkku-Broiler Oy ja Saarioisten Jyväbroiler Oy, koska ne eivät ole toimineet tilikauden aikana sekä Asunto Oy Masonpelto, koska sen toiminta on ollut vähäistä tilikauden aikana eikä se ole harjoittanut liiketoimintaa. Näillä toimenpiteillä ei ole olennaista vaikutusta konsernin tulokseen eikä vapaaseen omaan pääomaan.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksesta on vähäinen, minkä vuoksi osuutta ei ole tuloslaskelmassa esitetty eikä taseessa siten ole tehty eliminoituja.

Konserniyhtiöiden keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa on käytetty hankintamenomenetelmää.

Konsernitaseessa on eliminoitu keskinäiset saamiset ja velat. Konsernituloslaskelmassa on puolestaan eliminoitu yhtiöiden väliset myynnit, sisäiset hyvitykset ja veloitukset, sisäinen kate sekä voitonjako.

Konsernitilinpäätöksessä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus merkitään konsernitaseeseen jaettuna omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan sekä niiden muutos konsernituloslaskelmaan jaettuna laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen.

Poistoperiaatteet

Käyttöomaisuus on aktivoitu välittömään hankintamenuon. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina käyttöomaisuusesineiden arvioidun taloudellisen pitoajan perusteella. Käyttöomaisuuden myyntitappiot on kirjattu suunnitelman mukaisten poistojen lisäyksenä ja myyntivoitot on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Konsernissa käytetyt poistoajat

Rakennukset ja rakennelmat	10–40 vuotta
Koneet ja kalusto	5–15 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta

Arvonkorotusperiaatteet

Tytäryhtiöosakkeiden arvonkorotukset perustuvat osakkeiden hankintamenuon ylittäviin substanssiarvoihin.

Maa-alueiden arvonkorotukset perustuvat yhtiöissä laadittuihin arvioihin. Arvonmääritysmenettelmänä on käytetty neliöhintamenetelmää.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on arvostettu FIFO-periaatetta noudattaen välittömään hankintahintaan, kuitenkin enintään todennäköiseen luovutushintaan.

Valuuttamääräisten erien käsittely

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä olennaiset avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset erät on arvostettu Euroopan keskuspankin noteeraamiin tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan.

Eläkekulujen käsittely

Eläkkeet hoidetaan eläkevakuutuksilla. Tilikauden eläkekulut on kirjattu kokonaisuudessaan kuluksi tuloslaskelmaan.

Tutkimus- ja tuotekehityskulut

Tutkimus- ja tuotekehityskulut on kirjattu kuluksi tuloslaskelmaan. Niiden määrä on alle yksi prosentti liikevaihdosta.

Johdannaissopimukset

Riskienhallinnan periaatteiden mukaisesti konsernissa voidaan käyttää valuuttojen, korkojen ja hyödykkeiden hintariskeiltä suojautumiseen johdannaisia. Johdannaiset arvostetaan tilinpäätöksessä hankintamenuon tai sitä alempana käypään arvoon. Konserni suojaa tulevia sähköstöjä sähköjohdannaisilla ja soveltaa sähköjohdannaisiin suojauslaskentaa. Suojauslaskentaa sovellettaessa realisoitumattomia voittoja tai tappioita ei kirjata tuloslaskelmaan eikä omaan pääomaan. Mahdollisessa ylisuojautumistilanteessa realisoitumattomat tappiot kirjataan kuitenkin tuloslaskelmaan.

Tilinpäätöshetkellä avoinna olevista johdannaisista on ilmoitettu liitetiedoissa kohde-etuuden arvojen lisäksi käyvät arvot, jotka kertovat tulosvaikutuksen, joka olisi syntynyt johdannaisten sulkemisesta tilinpäätöshetkellä.

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

(Luvut 1000 euroa)

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2010	2009	2010	2009
2.1 LIIKEVAIHTO				
Liikevaihto markkina-alueittain				
Kotimaa				
Myynti konserniyhtiöille			48 802	50 010
Muu myynti	320 650	334 060	3 542	69
Kotimaa yhteensä	320 650	334 060	52 344	50 079
Vienti ja ulkomaat	6 186	5 985	0	0
LIIKEVAIHTO YHTEENSÄ	326 836	340 045	52 344	50 079
2.2 MATERIAALIT JA PALVELUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-130 319	-134 428	-4 177	0
Varaston muutos +/-	221	-2 963	0	0
Yhteensä	-130 098	-137 391	-4 177	0
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	-6 609	-7 890	-726	-558
YHTEENSÄ	-136 707	-145 281	-4 903	-558
2.3 HENKILÖSTÖKULUT				
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	-930	-923	-415	-369
Muut palkat ja palkkiot	-64 813	-67 010	-7 022	-6 818
Eläkekulut	-11 042	-12 061	-1 289	-1 401
Muut henkilösivukulut	-4 335	-4 009	-827	-323
YHTEENSÄ	-81 120	-84 003	-9 553	-8 912
Henkilöstön määrä keskimäärin				
- toimihenkilöt	439	435	152	160
- työntekijät	1 659	1 703	0	0
YHTEENSÄ	2 098	2 138	152	160
Lähipiirivastuut				
Osakkeenomistajille tai johdolle ei ole myönnetty lainoja.				
2.4 POISTOT JA ARVONALENNUKSET				
Poistot ja arvonalennukset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä				
josta konserniaktiivan poisto	-18 065	-15 679	-693	-587
	-71	-80		
2.5 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-76 699	-79 898	-38 459	-41 321
josta tilintarkastajan palkkiot				
- tilintarkastuspalkkiot	-43	-41	-17	-14
- veroneuvonta	-1	-12	-1	-12
- muut palkkiot	-1	-1	-1	-1

2.6 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2010	2009	2010	2009
Osinkotuotot				
Muilta	8	8	6	4
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	0	0	3 551	3 531
Korkotuotot lainasaamisista	58	63	57	60
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista yht.	66	71	3 614	3 594
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Muilta	513	638	281	492
Rahoitustuotot yhteensä	579	709	3 895	4 086
Korko- ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	0	0	-107	-71
Muille	-1 929	-1 607	-1 908	-1 581
Rahoituskulut yhteensä	-1 929	-1 607	-2 014	-1 653
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-1 350	-898	1 881	2 434
2.7 SATUNNAISET ERÄT				
Satunnaiset tuotot				
Saadut konserniavustukset	0	0	19 700	19 500
Satunnaiset kulut				
Annetut konserniavustukset	-4 000	-1 600	-14 952	-13 732
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ	-4 000	-1 600	4 748	5 768
2.8 TILINPÄÄTÖSSIIRROT				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa				
tehtyjen poistojen erotus			97	120
YHTEENSÄ			97	120
2.9 TULOVEROT				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-2 359	-2 632	-1 830	-2 136
Laskennallisen verovelan muutokset	-635	-1 421	0	0
YHTEENSÄ	-2 994	-4 053	-1 830	-2 136

3. TASEEN LIITETIEDOT

(Luvut 1000 euroa)

3.1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2010	2009	2010	2009
Aineettomat hyödykkeet:				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	292	218	172	172
Lisäykset	6	0	0	0
Vähennykset	0	74	0	0
Hankintameno 31.12.	298	292	172	172
Kertyneet poistot 1.1.				
Tilikauden poistot	0	-2	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	-214	-214	-168	-168
Kirjanpitoarvo 31.12.				
	84	78	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	13 695	12 736	4 843	4 064
Lisäykset	3 640	959	378	779
Vähennykset	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	17 335	13 695	5 221	4 843
Kertyneet poistot 1.1.				
Vähennysten ja siirtojen poistot	0	0	0	0
Tilikauden poistot	-582	-465	-297	-232
Kertyneet poistot 31.12.	-11 588	-11 006	-3 846	-3 549
Kirjanpitoarvo 31.12.				
	5 747	2 689	1 375	1 294
YHTEENSÄ	5 831	2 767	1 378	1 297

3.1 KONSERNILIIKEARVO

Hankintameno 1.1.	1 627	1 621
Lisäykset	0	6
Hankintameno 31.12.	1 627	1 627
Kertyneet poistot 1.1.		
Tilikauden poistot	-71	-80
Kertyneet poistot 31.12.	-1 627	-1 556
Kirjanpitoarvo 31.12.		
	0	71

(Luvut 1000 euroa)

3.2 AINEELLISET HYÖDYKKEET	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2010	2009	2010	2009
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	3 404	3 301	759	759
Lisäykset	62	103	0	0
Hankintameno 31.12.	3 466	3 404	759	759
Arvonkorotukset	1 110	1 110	1 110	1 110
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 576	4 514	1 869	1 869
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	139 543	116 422	9 523	9 442
Lisäykset	4 471	23 133	0	92
Vähennykset	-35	-12	0	-11437
Hankintameno 31.12.	143 979	139 543	9 523	9 523
Kertyneet poistot 1.1.	-57 594	-53 197	-5 832	-5 590
Vähennysten ja siirtojen poistot	0	12	0	11
Tilikauden poistot	-5 449	-4 409	-249	-254
Kertyneet poistot 31.12.	-63 043	-57 594	-6 082	-5 832
Kirjanpitoarvo 31.12.	80 936	81 949	3 441	3 690
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	158 941	141 825	2 022	1 804
Lisäykset	8 053	19 890	549	274
Vähennykset	-4 024	-2 774	-153	-56
Hankintameno 31.12.	162 970	158 941	2 418	2 022
Kertyneet poistot 1.1.	-103 315	-95 340	-1 657	-1 612
Vähennysten ja siirtojen poistot	3 760	2 600	135	56
Tilikauden poistot	-11 736	-10 575	-147	-101
Kertyneet poistot 31.12.	-111 291	-103 315	-1 669	-1 657
Kirjanpitoarvo 31.12.	51 679	55 626	749	365
Tuotantokoneiden ja laitteiden tasearvo 31.12.	43 560	47 311		
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	605	185		
Lisäykset	35	420		
Hankintameno 31.12.	640	605		
Kertyneet poistot 1.1.	-176	-146		
Tilikauden poistot	-111	-30		
Kertyneet poistot 31.12.	-287	-176		
Kirjanpitoarvo 31.12.	353	429		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	5 396	12 590	1 284	700
Lisäykset	2 919	5 029	792	917
Vähennykset	-3 886	-12 223	-4	-333
Hankintameno 31.12.	4 429	5 396	2 073	1 284
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 429	5 396	2 073	1 284
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	141 973	147 914	8 132	7 209

(Luvut 1000 euroa)

3.3 SIIJOITUKSET	OSAKKEET		SAAMISET		SIIJOITUKSET YHTEENSÄ
	OMISTUS- YHTEYS- YRITYKSET		MUUT	MUUT	
	KONSERNI- YRITYKSET				
KONSERNI					
Hankintameno 1.1.	409	731	1 180		2 320
Lisäykset	4	0	0		4
Vähennykset	0	0	-11		-11
Hankintameno 31.12.	413	731	1 169		2 313
Kirjanpitoarvo 31.12.	413	731	1 169		2 313

SIIJOITUKSET	OSAKKEET		SAAMISET		SIIJOITUKSET YHTEENSÄ	
	KONSERNI- YRITYKSET	OMISTUS- YHTEYS- YRITYKSET	MUUT	KONSERNI- YRITYKSET		
						MUUT
EMOYHTIÖ						
Hankintameno 1.1.	34 777	384	238	75 901	1 167	112 468
Lisäykset	4 000	0	0	0	2	4 002
Vähennykset	0	0	0	-10 255	0	-10 255
Hankintameno 31.12.	38 777	384	238	65 647	1 169	106 214
Arvonkorotukset 1.1.	7 400					7 400
Arvonkorotukset 31.12.	7 400					7 400
Kirjanpitoarvo 31.12	46 177	384	238	65 647	1 169	113 615

KONSERNIYRITYKSET		KONSERNI	EMOYHTIÖ
		OMISTUSOSUUS %	OMISTUSOSUUS %
Finnsaar Ab	Tukholma, Ruotsi	100,0	100,0
Ruoka-Saarioinen Oy	Tampere	100,0	100,0
Saarioinen Eesti OÜ	Tallinna, Viro	100,0	100,0
Saarioisten Jyväbroiler Oy	Tampere	100,0	100,0
Saarioisten Keskuslähettämö Oy	Tampere	100,0	100,0
Saarioisten Säilyke Oy	Tampere	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Sahalahden Isoniementie 76	Kangasala	100,0	100,0
Liha-Saarioinen Oy	Tampere	100,0	69,3
Saarioisten Lihanjalostus Oy	Tampere	100,0	69,3
Kiinteistö Oy Jyväskylän Suluntie 1	Jyväskylä	100,0	69,3
Softsys Oy	Helsinki	100,0	0
Herkku-Broiler Oy	Kangasala	96,0	96,0
Arsaar Oy	Tampere	65,0	65,0
As. Oy Masonpelto	Kangasala	56,8	0

OSAKKUUSYRITYKSET		KONSERNI	EMOYHTIÖ
		OMISTUSOSUUS %	OMISTUSOSUUS %
Tuoretie Oy	Vantaa	33,3	33,3
Findest Protein Oy	Kaustinen	16,6	16,6
Satalab Oy	Huittinen	24,8	0

(Luvut 1000 euroa)

	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2010	2009	2010	2009
3.4 PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	0	122	0	122
YHTEENSÄ	0	122	0	122
3.5 VAIHTO-OMAISSUUS				
Aineet ja tarvikkeet	13 594	13 524	0	0
Valmiit tuotteet/tavarat	9 321	9 552	196	0
YHTEENSÄ	22 915	23 076	196	0
3.6 LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	43 833	44 648	42 358	42 886
Lainasaamiset	63	96	50	62
Muut saamiset	479	598	76	34
Siirtosaamiset	4 123	2 474	1 793	529
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset	98	40	207	133
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	48 596	47 856	44 484	43 643
RAHOITUSARVOPAPERIT				
Jälleenhankinta-arvo	2 500	0	2 500	0
Kirjanpitoarvo	2 460	0	2 460	0
3.7 OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma 1.1.	8 961	8 961	8 961	8 961
Osakepääoma 31.12.	8 961	8 961	8 961	8 961
Käyttöraho 1.1.	108 967	102 495	55 307	50 561
Edellisen tilikauden voitto	8 892	10 967	6 246	9 274
Osingonjako	-4 529	-4 529	-4 529	-4 529
Muuntoerot	120	34	0	0
Käyttöraho 31.12.	113 450	108 967	57 024	55 307
Tilikauden voitto	6 924	8 892	5 052	6 246
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	129 335	126 820	71 037	70 514
3.8 TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Kertynyt poistoero			6 843	6 940
3.8 LASKENNALLINEN VEROVELKA				
Tilinpäätössiirroista	11 228	10 593		
3.9 PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Lainat rahoituslaitoksilta	8 625	10 834	8 625	10 834
Eläkelainat	8 839	11 518	8 839	11 518
Lainat saman konsernin yrityksiltä	11 296	14 634	11 457	14 634
Muut pitkäaikaiset lainat	17 340	13 517	17 340	13 517
Siirtovelat	625	920	0	45
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	46 725	51 423	46 261	50 548
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua:				
Lainat rahoituslaitoksilta	1 429	3 782	1 429	3 782
Lainat eläkelaitoksilta	0	2 143	0	2 143
Lainat saman konsernin yrityksiltä	11 296	14 634	11 457	14 634

(Luvut 1000 euroa)

3.10 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	2010	2009	2010	2009
Lainat rahoituslaitoksilta	2 209	2 209	2 209	2 209
Eläkelainat	2 679	2 053	2 679	2 054
Saadut ennakot	140	28	3	0
Ostovelat	19 064	20 307	6 277	5 348
Muut velat	3 463	2 987	498	512
Siirtovelat	17 452	16 518	2 969	2 134
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat	622	681	40 823	41 540
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	45 629	44 783	55 457	53 796
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät:				
- henkilöstökulujaksotukset	16 001	15 238	1 968	1 424
- muut	1 451	1 280	1 001	710
Korottomat velat				
Lyhytaikainen	40 741	40 521	50 570	49 533

4. MUUT LIITETIEDOT

ANNETUT VAKUUKSET, VASTUUSITOUKSET JA MUUT VASTUUT

4.1 VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ TAI MUITA VAKUUKSIA	2010	2009	2010	2009
Rahalaitoslainat	22 352	26 614	22 352	26 614

4.2 TASEESEEN SISÄLTYMÄTTÖMÄT VASTUUSITOUKSET JA VASTUUT				
Takaukset				
Konserniyritysten puolesta	0	0	9 538	11 560
Muut	1 803	152	1 753	102
YHTEENSÄ	1 803	152	11 291	11 662
Leasing- ja vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 678	3 216	461	763
Myöhemmin maksettavat	7 683	10 159	473	499
YHTEENSÄ	10 361	13 375	934	1 262

4.3 YLEISVAKUUTENA ANNETUT KIINNITYKSET JA MUUT VAKUUKSET				
Annetut kiinteistökiinnitykset	24 709	24 709	1 596	1 596
Annetut muut vakuudet	11 567	10 800	11 567	10 800
YHTEENSÄ	36 276	35 509	13 163	12 396

4.4 JOHDANNAISSOPIMUKSET				
Hyödykejohdannaiset				
Sähköjohdannaiset				
Kohde-etuuden nimellisarvo	6 873	5 728	6 873	5 728
Sopimusten käypä arvo	1 603	-784	1 603	-784
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset				
Kohde-etuuden nimellisarvo	25 000	25 000	25 000	25 000
Sopimusten käypä arvo	-973	-47	-973	-47

VOITONJAKOEHDOTUS

Saarioinen Oy:n vapaa oma pääoma 31.12.2010 on:

Käyttörahassto	57 024 251,40 euroa
Tilikauden voitto	5 051 755,17 euroa
Yhteensä	62 076 006,57 euroa

Tästä jakokelpoisia varoja on 62 076 006,57 euroa.

Hallitus ehdottaa, että osinkoa jaetaan osakkeelta 8,50 euroa eli yhteensä 4 528 800,00 euroa ja että loppu kirjataan käyttörahasstoon.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Tampereella 25. päivänä maaliskuuta 2011

Kaisu Avotie

hallituksen
puheenjohtaja

Leena Avotie

hallituksen jäsen

Ilkka Mäkelä

hallituksen jäsen,
toimitusjohtaja

Heikki Hytönen

hallituksen jäsen

Kari Tupeli

hallituksen jäsen

TILINTARKASTAJAN TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampereella 14. päivänä huhtikuuta 2011

PricewaterhouseCoopers Oy **KHT-yhteisö**

Hannu Pellinen

KHT

Janne Rajalahti

KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Saarioinen Oy:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Saarioinen Oy:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2010. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot sekä konsernin että emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Tampereella 14. päivänä huhtikuuta 2011

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Hannu Pellinen
KHT

Janne Rajalahti
KHT

YHTEYSTIEDOT 1.1.2011 ALKAEN

Saarioinen Oy

Järvensivuntie 1, PL 108
33101 Tampere
Puh. (03) 244 7111
Faksi (03) 244 7261

Saarioinen Oy, Vantaa

Etelä-Suomen myyntikonttori
Mestarintie 17
01730 Vantaa
Puh. (03) 244 7111
Faksi (03) 244 8422

Saarioinen Oy, Sahalahti

Isoniementie 76
36420 Sahalahti
Puh. (03) 244 7111
Faksi (03) 244 7960

Saarioinen Oy, Valkeakoski

Tikinmaankatu 21, PL 122
37601 Valkeakoski
Puh. (03) 244 7111
Faksi (03) 244 7777

Saarioinen Oy, Huittinen

Teollisuustie 4
32700 Huittinen
Puh. (03) 244 7111
Faksi (03) 244 8225

Saarioinen Oy, Keskuslähettämö

Tikinmaankatu 23, PL 45
37601 Valkeakoski
Puh. (03) 244 7111
Faksi (03) 244 8840

Saarioinen Oy, Jyväskylä

Suluntie 1, PL 2
40351 Jyväskylä
Puh. (014) 333 7211
Faksi (014) 333 7166

Saarioinen Eesti OÜ, Viro

Rebastemäe tee 1
Kalevi küla,
Rapla vald 79606
Raplamaa Estonia
Puh. +372 4841 040
Faksi +372 4841 050

● Jyväskylä

Tampere ● ● Kangasala

Huittinen ● ● Valkeakoski

Vantaa ●

● Rapla

